

Statens vegvesen

Vedlegg – Høringsnotat

Forslag til endring av forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy
(bruksforskriften)

Statens vegvesen
Divisjon Trafikant og kjøretøy
15. desember 2020

1 Innhold

2	Innledning.....	3
3	Høringsfrist og ikrafttredelse	3
4	Bakgrunnen for forslaget.....	3
5	Dagens regelverk	4
6	Forslag til forskriftsendringer.....	6
7	Praktisk gjennomføring av forslaget.....	7
8	Økonomiske og administrative konsekvenser	7
9	Behov for systemendringer.....	8
10	Del II	9

2 Innledning

Statens vegvesen sender på oppdrag fra Samferdselsdepartementet forslag til forskrift om endring av forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy (bruksforskriften) kapittel 2a §§ 2a-1, 2a-2 og 2a-3. Forslaget til endring gjelder søknad, utforming og innhold, samt utlevering og bruk av personlig kjennemerke som er mindre enn 52x11 cm, på kjøretøy.

Det er størrelsene stort-høyt kjennemerke (34 cm x 21 cm), lite-smalt kjennemerke (30 cm x 8,5 cm) og lite-høyt kjennemerke (22 cm x 15 cm), US-skilt (30 cm x 15 cm) og skilt til tilhenger (47 cm x 11 cm) som vi foreslår det skal være mulig å sette sitt personlige preg på, i tillegg til det eksisterende kjennemerket stort-smalt (52 cm x 11 cm).

Forslaget åpner for bruk av personlige kjennemerker i flere størrelser enn det som er tillatt etter dagens regler. Det vil dermed være mulig å benytte personlige kjennemerker i alle størrelser listet opp i bruksforskriften § 2-13 (1) og forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) § 39-10 (1).

Høringen inkluderer også forslag om endring av andre bestemmelser i bruksforskriften kapittel 2a for å tilrettelegge for benyttelse av personlige kjennemerker mindre enn 52x11 cm.

3 Høringsfrist og ikrafttredelse

Høringsfristen er 15. mars 2021.

Statens vegvesen foreslår at endringsforskriften trer i kraft xx. xx 2021.

4 Bakgrunnen for forslaget

Statens vegvesen innførte fra 2017 en ordning for bruk av personlige kjennemerker på bil. Forslaget om innføring av små personlige kjennemerker innebærer utvidede muligheter for kjøretøyeiere til å kunne benytte et personlig kjennemerke på flere typer skilt og dermed flere forskjellige typer kjøretøy, ikke bare bil.

Ordningen skal som et utgangspunkt være åpent for alle som har et ønske om å bruke et personlig kjennemerke på sitt kjøretøy, med noen begrensninger. I hvert tilfelle skal det søkes Statens vegvesen før det kan fattes vedtak om å tildele personlig kjennemerke.

Personlig kjennemerke kan ikke benyttes uten at det er knyttet til kjøretøyet i våre registre, og knytningen må fjernes før kjennemerkene brukes på annet kjøretøy. Allerede tildelte personlige kjennemerker må leveres inn før nye i annen størrelse eller farge leveres ut.

Bestilling av personlig kjennemerke gjøres i selvbetjeningsløsningen til Statens vegvesen på vegvesen.no. Det er søkers ansvar at det bestilles et kjennemerke som passer til kjøretøyet søker faktisk eier.

Rettighetsperioden for personlig kjennemerke er 10 år, og prisen for å bruke et personlig kjennemerke i 10 år er NOK 9 000,-. Prisen vil være den samme uansett om man trenger ett eller to personlige kjennemerker. Hvis noen som allerede har kjøpt en rettighet til personlig kjennemerke ønsker å bytte til et personlig kjennemerke i annen størrelse eller farge, så begynner ikke rettighetsperioden å løpe fra byttetidspunktet. Rettighetsperioden fortsetter fra den datoen da rettigheten ble kjøpt.

Ordningen innebærer at kjøretøyeiere vil kunne søke om et personlig kjennemerke, som vil følge eier for innvilget rettighetsperiode i motsetning til ordinært kjennemerke som følger kjøretøyet hele dets levetid. Kjøretøyeier søker om en rettighet til en gitt personlig kombinasjon, og om søknaden innvilges, og beløpet på NOK 9 000,- betales, gis det en rettighet som varer i 10 år.

Det personlige kjennemerket knyttes så til et kjøretøy man eier, forutsatt at kjøretøyet tilfredsstillende de øvrige krav (skiltstørrelse, ikke medeier etc.). Dette innebærer at noen kjøretøy vil være tilknyttet både et ordinært og et personlig kjennemerke, men kjøretøyet vil til enhver tid bare kunne benytte ett av settene.

5 Dagens regelverk

Bestemmelser om størrelse på kjennemerker finnes i forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 Forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) § 39–10 og bruksforskriften § 2–13 (1).

§ 39–10. Størrelse på kjennemerke

1. For kjøretøy som registreres for første gang eller som bytter kjennemerker etter 1. januar 2002 gjelder følgende:

- 1.1 Stort, smalt kjennemerke skal være 52 cm bredt og 11 cm høyt.
- 1.2 Stort, høyt kjennemerke skal være 34 cm bredt og 21 cm høyt.
- 1.3 Lite, smalt kjennemerke skal være 30,3 cm bredt og 8,5 cm høyt.
- 1.4 Lite, høyt kjennemerke skal være 22 cm bredt og 15,2 cm høyt.
- 1.5 US-skilt skal være 30,3 cm bredt og 15,3 cm høyt.
- 1.6 Stort, smalt kjennemerke til tilhenger skal være 47 cm bredt og 11 cm høyt.

§ 2–13. Størrelse på kjennemerke til bil og tilhenger til bil

(1) For bil og tilhenger til bil som registreres for første gang eller som bytter kjennemerker gjelder følgende:

- a) Stort, smalt kjennemerke skal være 52 cm bredt og 11 cm høyt.
- b) Stort høyt kjennemerke skal være 34 cm bredt og 21 cm høyt.

- c) Lite smalt kjennemerke skal være 30,3 cm bredt og 8,5 cm høyt.
- d) Lite høyt kjennemerke skal være 22 cm bredt og 15,2 cm høyt.
- e) Stort, smalt kjennemerke til tilhenger skal være 47 cm bredt og 11 cm høyt.
- f) US-skilt skal være 30,3 cm bredt og 15,3 cm høyt.

Bestemmelser om personlige kjennemerker finner vi i dag i forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy kapittel 2a.

§ 2a-1. Søknad

- (1) Statens vegvesen kan etter søknad, og mot et beløp fastsatt av Statens vegvesen, tillate bruk av personlig kjennemerke på kjøretøy i en gitt periode på 10 år.
- (2) Det er kun kjøretøyeier i henhold til opplysninger i Kjøretøyregisteret som kan søke om personlig kjennemerke til bruk på eget kjøretøy. Et kjøretøy kan til enhver tid kun være tilknyttet ett personlig kjennemerke.
- (3) Søker må eie et kjøretøy med kjennemerker med den størrelse som er beskrevet i [§ 2a-2](#) første ledd.
- (4) Kjøretøy som i henhold til opplysninger i Kjøretøyregisteret har flere eiere kan ikke tildeles et personlig kjennemerke.
- (5) En søknad om bruk av personlig kjennemerke skal inneholde informasjon om navn, adresse, fødselsnummer eller organisasjonsnummer til kjøretøyets eier, ønsket tegnkombinasjon, samt kjøretøyets ordinære kjennemerke.
- (6) Dersom flere søker om det samme personlige kjennemerket vil søknaden som først ble mottatt av Statens vegvesen ha første prioritet

§ 2a-2. Utforming og innhold

- (1) Et personlig kjennemerke skal være 52 cm bredt og 11 cm høyt jf. [§ 2-13](#) første ledd bokstav a). Personlig kjennemerke tillates ikke brukt på kjennemerke med gule tegn på blå reflekterende bunn.
- (2) Et personlig kjennemerke kan bestå av minst to og maksimalt syv norske bokstaver eller arabiske tall. Mellomrom er å anse som et tegn. Det forutsettes at kombinasjonen får plass på kjennemerket med ordinær font og fontstørrelse.
- (3) Personlig kjennemerke skal være i utførelse fastsatt av Statens vegvesen og skal kun produseres av den leverandør Statens vegvesen til enhver tid har avtale med.
- (4) Et personlig kjennemerke skal ikke kunne forveksles med et annet kjøretøys ordinære kjennemerke eller et annet norsk personlig kjennemerke.
- (5) Den som søker om personlig kjennemerke er ansvarlig for å velge en tegnkombinasjon som etter alminnelig oppfatning ikke er støtende, eller på annen måte medfører ulempe for noen. Ved vurderingen av om en tegnkombinasjon medfører ulempe for noen, skal det blant annet tas hensyn til immaterielle rettigheter som varemerke eller firmanavn

§ 2a-3. Utlevering og bruk

(1) Retten til det personlige kjennemerket inntreer på det tidspunkt betalingen er registrert hos Statens vegvesen. Dersom betalingen ikke har funnet sted innen 30 dager etter innvilgelse av søknad, faller retten til det personlige kjennemerket bort.

(2) Utlevering av det personlige kjennemerket forutsetter at betaling er registrert hos Statens vegvesen. Kjøretøyeier beholder de ordinære kjennemerkene. Det er ikke tillatt å benytte personlig og ordinært kjennemerke på kjøretøyet samtidig. De kjennemerkene som ikke er i bruk, skal oppbevares forsvarlig.

(3) Det personlige kjennemerket kan innenfor rettighetsperioden overføres til et annet kjøretøy som er registrert på den som har retten til det personlige kjennemerkets tegnkombinasjon. Søknad om overføring skal rettes til Statens vegvesen.

(4) Et vilkår for bruk av personlig kjennemerke på kjøretøy er at kjøretøyet er utstyrt med elektronisk betalingsenhet tilknyttet gyldig avtale for kjøring på offentlig veg.

(5) Bevis utstedt av Statens vegvesen som dokumenterer tillatelse til bruk av personlig kjennemerke skal alltid medbringes i bilen under kjøring.

6 Forslag til forskriftsendringer

Forslag til endringer i bruksforskriften kapittel 2a. Personlige kjennemerker.

§ 2a-1 (3) Søker må eie et registreringspliktig kjøretøy.

§ 2a-2 (1) Et personlig kjennemerke skal være i størrelse som fremgår av § 2-13 (1) og kjøretøyforskriften § 39-10 nr. 1. Personlig kjennemerke tillates ikke brukt på kjennemerke med gule tegn på blå reflekterende bunn.

2a-3 (3) Ved bruk må det personlige kjennemerket samsvare i størrelse og farge med kjøretøyets ordinære kjennemerke.

2a-3 (4) Det personlige kjennemerket kan innenfor rettighetsperioden overføres til et annet kjøretøy som er registrert på den som har retten til det personlige kjennemerkets tegnkombinasjon. Søknad om overføring skal rettes til Statens vegvesen.

2a-3 (5) Et vilkår for bruk av personlig kjennemerke på kjøretøy er at kjøretøyet er utstyrt med elektronisk betalingsenhet tilknyttet gyldig avtale for kjøring på offentlig veg. Dette gjelder ikke kjøretøy som er fritatt for betaling av bompenger.

2a-3 (6) Bevis utstedt av Statens vegvesen som dokumenterer tillatelse til bruk av personlig kjennemerke skal alltid medbringes i kjøretøyet under kjøring.

2a-3 (7) Et personlig kjennemerke i en gitt størrelse eller farge må leveres inn til Statens vegvesen før personlig kjennemerke i annen størrelse og/eller farge leveres ut.

2a-3 (8) Et personlig kjennemerke må til enhver tid være knyttet i Kjøretøyregisteret til det kjøretøyet det benyttes på.

7 Praktisk gjennomføring av forslaget

Utforming og plassering av tegn på små personlige kjennemerker

Et personlig kjennemerke kan i utgangspunktet bestå av minst to og maksimalt syv norske bokstaver eller arabiske tall. Det vil for små kjennemerker være noen begrensninger på grunn av plass. Nedenfor vil det redegjøres nærmere for hvordan de forskjellige små personlige kjennemerkene vil se ut.

Lite/høyt, stort/høyt og US-skilt: Maksimalt seks tegn. Tegnkombinasjonen starter øverst til venstre på kjennemerket. Når tre tegn er fylt ut, fortsetter tegnkombinasjonen automatisk på nederste linje hvor det også er mulig å legge inn tre tegn. Vi følger samme regler for bruk av mellomrom som i dag, ved at det ikke er mulig å starte med mellomrom og det er kun tillatt med ett mellomrom mellom hvert tegn.

Skilt til tilhenger og lite/smalt: Maksimalt seks tegn. Tegn plasseres på én linje, slik som på ordinære kjennemerker. Færre antall tegn når flere tegn som tar stor plass benyttes. Dette vil vises i selvbetjeningsløsningen.

Ved søk på tegnkombinasjoner i selvbetjeningsløsningen på vegvesen.no skal det klart komme frem hvilke tegnkombinasjoner det vil være plass til på de forskjellige kjennemerkene og hvordan tegnkombinasjonen vil se ut gitt våre regler for tegnplassing. Dersom en tegnkombinasjon ikke får plass på et kjennemerke skal dette fremkomme ved at det settes et kryss i illustrasjonen på vegvesen.no.

Det presiseres at ikke alle tildelte tegnkombinasjoner som i dag finnes på kjennemerker i størrelsen stort smalt (52 cm x 11 cm) vil passe inn på personlig kjennemerke i en mindre størrelse, for eksempel der en rettighetshaver med et personlig kjennemerke på syv tegn ønsker samme tegnkombinasjon på et mindre kjennemerke.

8 Økonomiske og administrative konsekvenser

Statens vegvesen regner med at antallet søknader om å få tildelt personlig kjennemerke øker når vi nå utvider ordningen til også å gjelde andre kjennemerkestørrelser. Kjøretøyeier har i dag mulighet til å få tildelt personlige kjennemerker på bil, og de små personlige kjennemerkene vil være en mulighet til å sette sitt personlige preg på andre typer kjøretøy. Det antas også at flere eksisterende rettighetshavere av personlige kjennemerker ønsker å bytte til ny størrelse.

Det antas en økning i salget av personlige kjennemerker, og overskuddet vil gå til trafiksikkerhet. Vi legger til grunn at de fleste som i dag leser kjennemerker i forbindelse med parkering har systemene på plass, men at det kanskje vil måtte gjennomføres noen endringer knyttet til de nye små personlige kjennemerkene. Utover dette antar vi at det ikke vil kreve store endringer økonomisk eller på annen måte.

Prisen for å bruke et personlig kjennemerke i 10 år vil fortsatt være NOK 9 000,-. Prisen vil være den samme uansett om man trenger ett eller to personlige kjennemerker.

Det at vi åpner for personlige kjennemerker i andre størrelser kan medføre økte kostnader for de som har systemer for avlesning av kjennemerker. Manglende mulighet for å avlese de nye skiltene kan medføre økte administrative kostnader. Vi kan ikke se at endringen ellers skal påvirke samfunnet i vesentlig grad.

9 Behov for systemendringer

Forslaget vil medføre behov for systemendringer som gjør det mulig å tildele personlig kjennemerke til kjøretøy. Dette er endringer som må gjøres i Autosys kjøretøy registrering (AKR) og selvbetjeningsløsningen på vegvesen.no. I disse systemene er det i dag ikke lagt til rette for at personlig kjennemerke kan tildeles andre kjøretøy enn bil.

10 Del II

Endringsforskrift til forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy (bruksforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Statens vegvesen XX.XX.2021 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 4, § 15, § 16, § 36 og § 43 jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1, delegeringsvedtak 21. mars 1986 nr. 750 og delegeringsvedtak 1. april 1993 nr. 286.

I

I forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy (bruksforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 2a-1 nytt tredje ledd skal lyde:

2a-1 (3) Søker må eie et registreringspliktig kjøretøy.

§ 2a-2 nytt første ledd skal lyde:

2a-2 (1) Et personlig kjennemerke skal være i størrelse som fremgår av § 2-13 (1) og kjøretøyforskriften § 39-10 nr. 1. Personlig kjennemerke tillates ikke brukt på kjennemerke med gule tegn på blå reflekterende bunn.

§ 2a-3 nytt tredje, fjerde, femte, sjette, syvende og åttende ledd skal lyde:

2a-3 (3) Ved bruk må det personlige kjennemerket samsvare i størrelse og farge med kjøretøyets ordinære kjennemerke.

2a-3 (4) Det personlige kjennemerket kan innenfor rettighetsperioden overføres til et annet kjøretøy som er registrert på den som har retten til det personlige kjennemerkets tegnkombinasjon. Søknad om overføring skal rettes til Statens vegvesen.

2a-3 (5) Et vilkår for bruk av personlig kjennemerke på kjøretøy er at kjøretøyet er utstyrt med elektronisk betalingsenhet tilknyttet gyldig avtale for kjøring på offentlig veg. Dette gjelder ikke kjøretøy som er fritatt for betaling av bompenger.

2a-3 (6) Bevis utstedt av Statens vegvesen som dokumenterer tillatelse til bruk av personlig kjennemerke skal alltid medbringes i kjøretøyet under kjøring.

2a-3 (7) Et personlig kjennemerke i en gitt størrelse eller farge må leveres inn til Statens vegvesen før personlig kjennemerke i annen størrelse og/eller farge leveres ut.

2a-3 (8) Et personlig kjennemerke må til enhver tid være knyttet i Kjøretøyregisteret til det kjøretøyet det benyttes på.

II

Endringene trer i kraft xx. xx 2021